Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 49/15
Luksemburg, 5 maja 2015 r.

Kontakty z Mediami
i Informacja

Wyroki w sprawach C-146/13 Hiszpania / Parlament i Rada
i C-147/13 Hiszpania / Rada

Trybunał oddalił dwie skargi Hiszpanii na rozporządzenia, które wprowadzają w życie wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej

Obecny system ochrony patentowej w drodze patentów europejskich jest uregulowany konwencją o patencie europejskim (KPE) – umową międzynarodową, która nie jest częścią prawa Unii[1]. Konwencja ta stanowi, że patent europejski posiada w każdym umawiającym się państwie, dla którego został udzielony, ten sam skutek i podlega tym samym warunkom, co patent krajowy udzielony przez to państwo.

Za pomocą „pakietu dotyczącego jednolitego patentu”[2], prawodawca Unii pragnął przyznać patentowi europejskiemu jednolitą ochronę i ustanowić jednolity sąd w tej dziedzinie. W systemie KPE patenty europejskie zapewniają w każdym z państw będących stroną tej konwencji ochronę o zakresie zdefiniowanym w prawie krajowym danego państwa. Natomiast w systemie patentu europejskiego o jednolitym skutku, prawo krajowe wskazane na podstawie rozporządzenia nr 1257/2012 będzie stosowane na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, w których patent będzie wywoływał jednolity skutek, co zapewni jednolity charakter ochrony udzielonej na podstawie tego patentu. Ustalenia dotyczące tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku, które powinny opierać się na procedurze obecnie stosowanej przez Europejski Urząd Patentowy, powinny zmierzać do zapewnienia niezbędnej równowagi między interesem podmiotów gospodarczych a interesem publicznym pod względem kosztów postępowania i dostępności informacji technicznych. Językami urzędowymi obowiązującymi w Europejskim Urzędzie Patentowym są angielski, francuski i niemiecki. Prawodawca Unii uznał ponadto, że powołanie sądu właściwego do rozpatrywania spraw związanych z patentem europejskim o jednolitym skutku ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tego patentu, spójności orzecznictwa, pewności prawa i opłacalności dla właścicieli patentu.

Hiszpania wniosła o stwierdzenie nieważności dwóch należących do tego pakietu rozporządzeń, a mianowicie rozporządzenia dotyczącego stworzenia jednolitego systemu ochrony (sprawa C-146/13) i rozporządzenia, które zawiera ustalenia dotyczące tłumaczeń (sprawa C-147/13).

W ogłoszonych dzisiaj wyrokach **Trybunał oddalił obie te skargi Hiszpanii**.

---

[1] Konwencja o udzielaniu patentów europejskich, która została podpisana w Monachium w dniu 5 października 1973 r. i weszła w życie w dniu 7 października 1977 r. Europejska Organizacja Patentowa jest organizacją międzyrządową, która została powołana na podstawie tej konwencji. Organizacja posiada dwa organy, a mianowicie Europejski Urząd Patentowy i Radę Administracyjną, która sprawuje kontrolę nad działaniami Urzędu. Europejski Urząd Patentowy jest organem wykonawczym Europejskiej Organizacji Patentowej i jego główną działalność stanowi rozpatrywanie zgłoszeń patentowych i udzielanie patentów europejskich.

[2] „Pakiet” ten składa się z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (Dz.U. L 361, s. 1), rozporządzenia Rady UE) nr 1260/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń (Dz.U. L 361, s. 89) i Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, podpisanego w dniu 19 lutego 2013 r. (Dz.U. C 175, s. 1).

Sprawa C-146/13, rozporządzenie (UE) nr 1257/2012

Hiszpania kwestionowała między innymi legalność, z punktu widzenia prawa Unii, postępowania administracyjnego poprzedzającego udzielenie patentu europejskiego. Utrzymywała, że procedura ta nie podlega kontroli sądowej pozwalającej zapewnić prawidłowe i jednolite stosowanie prawa Unii, jak również ochronę praw podstawowych, co narusza z kolei zasadę skutecznej ochrony sądowej.

Trybunał oddalił ten argument Hiszpanii zwracając uwagę, że omawiane rozporządzenie w ogóle, nawet częściowo, nie reguluje warunków udzielania patentów europejskich, które zostały unormowane wyłącznie w KPE i **nie wciela także do prawa Unii przewidzianej w KPE procedury udzielania patentów europejskich.** Rozporządzenie to ogranicza się bowiem z jednej strony do określenia warunków, na jakich udzielony wcześniej przez Europejski Urząd Patentowy zgodnie z postanowieniami KPE patent europejski może, na wniosek jego właściciela, uzyskać jednolity skutek, a z drugiej strony - do zdefiniowania tego jednolitego skutku.

Hiszpania twierdziła także, że art. 118 akapit pierwszy TFUE (Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) dotyczący jednolitej ochrony praw własności intelektualnej w Unii nie stanowi właściwej podstawy prawnej dla przyjęcia omawianego rozporządzenia.

Trybunał zaznaczył w tym względzie, że **jednolity system ochrony patentowej jest właściwy do tego, by zapobiec rozbieżnościom w zakresie ochrony patentowej w uczestniczących państwach członkowskich, a w rezultacie - służy zapewnieniu jednolitej ochrony praw własności intelektualnej na terytorium tych państw**.

Hiszpania kwestionowała ponadto nadanie uczestniczącym państwom członkowskim działającym w ramach komisji specjalnej Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej uprawnienia do ustalania opłat za utrzymanie patentu w mocy i określania udziału w ich podziale.

Trybunał zauważył w tym względzie, że zgodnie z TFUE to państwa członkowskie przyjmują wszelkie środki prawa krajowego niezbędne do wprowadzenia w życie prawnie wiążących aktów Unii. Co więcej, **w sposób konieczny to uczestniczące państwa członkowskie, a nie Komisja czy Rada, muszą przyjąć wszelkie środki niezbędne do wykonania przewidzianych zadań, ponieważ Unia, w odróżnieniu od swoich państw członkowskich, nie jest stroną KPE**. Trybunał przypomniał, że prawodawca Unii nie przeniósł na uczestniczące państwa członkowskie ani na Europejski Urząd Patentowy uprawnień wykonawczych, które przysługiwałyby jemu samemu na podstawie prawa Unii.

Sprawa C-147/13, rozporządzenie (UE) nr 1260/2012

W odniesieniu do znajdujących zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń, Hiszpania podnosiła w szczególności naruszenie zasady niedyskryminacji ze względu na język, ponieważ - jej zdaniem - zaskarżone rozporządzenie ustanawia dla patentu europejskiego o jednolitym skutku system językowy działający na niekorzyść osób, których językiem ojczystym nie jest jeden z języków urzędowych Europejskiego Urzędu Patentowego. Hiszpania twierdziła, że każdy wyjątek od zasady równouprawnienia wszystkich języków urzędowych Unii powinien być uzasadniony kryteriami innymi niż czysto ekonomiczne.

Trybunał wskazał, że rozporządzenie wprowadza odmienne traktowanie języków urzędowych Unii. Niemniej jednak Trybunał podkreślił, że **owemu rozporządzeniu przyświeca zasadny cel, jakim jest utworzenie jednolitego i uproszczonego systemu tłumaczenia patentów europejskich o jednolitym skutku i ułatwienie dostępu do ochrony patentowej, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom**. W istocie złożoność i bardzo wysokie koszty, które charakteryzują obecnie obowiązujący system ochrony przyznawanej na podstawie patentu europejskiego, stanowią przeszkodę dla ochrony patentowej w Unii i wywołują negatywne skutki w zakresie potencjału innowacyjnego i konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich, a przede wszystkim

małych i średnich przedsiębiorstw. Trybunał podkreślił, że **system językowy ustanowiony zaskarżonym rozporządzeniem sprawia, iż dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku i do systemu ochrony patentowej w ogóle stanie się prostszy, mniej kosztowny i bezpieczniejszy pod względem prawnym**. **Rozporządzenie to jest także proporcjonalne, ponieważ zachowuje niezbędną równowagę między interesami podmiotów dokonujących zgłoszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku a interesami innych uczestników obrotu gospodarczego** w zakresie dostępu do tłumaczeń dokumentów, na mocy których przyznane zostały prawa, lub postępowań dotyczących więcej niż jednego podmiotu gospodarczego, a to poprzez wprowadzenie kilku mechanizmów (między innymi wprowadzenie systemu zwrotu kosztów tłumaczeń, ustanowienie okresu przejściowego do czasu udostępnienia systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych na wszystkie języki urzędowe Unii oraz przewidzenie, w przypadku sporu, pełnego tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku dla podmiotów podejrzewanych o popełnienie naruszenia).

Trybunał stwierdził ponadto, że art. 118 akapit drugi TFUE stanowi prawidłową podstawę prawną dla przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ rozporządzenie to faktycznie ustanawia system językowy dla europejskiego prawa własności intelektualnej (a mianowicie patentu europejskiego o jednolitym skutku), zdefiniowany poprzez odesłanie do KPE.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst wyroków (C-146/13 i C-147/13) znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroków jest dostępne przez „Europe by Satellite” ☎ (+32) 2 2964106